

TILASTOKESKUS
STATISTIKCENTRALENHelsinki
Helsingfors

Tiedustelut-Förfrågningar

Pvm-Datum

No

Juhani Turkkila

11.4.1972

Rt 1972:7

Aktuaari

puh. 601 411/03

KUNTIEN TALOUSARVIOT VUODELLE 1972

Tilastokeskuksessa on valmistunut laskelma kuntien arvioiduista menoista ja tuloista vuoden 1972 varsinaisten talousarvioiden mukaan. Taulussa I menot ja tulot on esitetty hallinnollisen ryhmittelyn mukaan sekä taulussa II niiden kansantaloudellisen luonteen mukaan. Todettakoon erityisesti, että hallinnollisessa ryhmittelyssä maa- ja metsätalouden menot ja tulot sisältyvät bruttomääräisinä kiinteän omaisuuden pääluokkaan ja osastoon ja että satamat ja muu liikeluonteinen toiminta esiintyvät omana pääluokkana ja osastonaan. Kansantaloudellisessa ryhmittelyssä kaikki nämä erät esiintyvät nettomääräisinä joko liikeyritysten voitossa tai tappiossa.

Arviovuokrat sekä kaupunkien ja kauppaloitten kirjanpidossa esiintyvät hallinnollisten laitosten pääoma-arvojen korot on kansantaloudellisessa ryhmittelyssä jätetty pois sekä kustannuksista että tuotoista. Maalaiskuntien käyttöomaisuuden poistot on jouduttu arvioimaan.

Yleiskuvan saamiseksi budjettierien kehityksestä 1971-72 on oheisessa asetelmassa ryhmitelty taulun II luvut muutamaksi aggregaatiksi. Aineistosta jokuun ei näitä erää ole voitu laskea sillä tarkkuudella, joka on mahdollista varsinaisen kuntien finanssitilaston aineiston pohjalla. Lukuja käytettäessä on lisäksi muistettava, että ne on laadittu ennen budjettivuoden alkua silloin voimassa olleiden lainsäädästen, sopimusten, kunnan omien päätösten ja odotetun tulonmuodostuksen perusteella.

Kuntien omien laitosten kulutusmenojen ennakoitaan kohoavan 3 538 miljoonaan markkaan eli nousu on noin 15 %:a edellisestä vuodesta. Verojen tuoton lasketaan kasvavan tätä hitaammin eli n. 13 %. Kasvun nopeutumista edelliseen vuoteen verrattuna odotetaan tapahtuvan sekä maksettujen että saatujen tulonsiirtojen ryhmässä, edellisten kasvaessa yli 9 %, kun taas saatujen tulonsiirtojen odotetaan kasvavan 19 %. Omaisuudesta ja liiketoiminnasta saatujen nettotulojen on arvioitu tuottavan 16 miljoonaa eli 7 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Käyttötalouden ylijäämä eli säästö lisääntyisi lähes 17 prosentilla.

Käyttöomaisuuteen ja liikelaitoksiin suoritettavien nettosijoitusten kasvuksi saadaan yli 21 %, joka huomioonottaen investointikustannusten nousun merkitsisi nettoinvestointien määrän kasvua n. 13 % vuoden 1971 tasolta. Kun pitkäaikaisten velkojen ja saatavien sekä arvopaperikauppojen nettovaikutuksen on laskettu tuottavan **lisärahoitusta** 28 miljoonaa enemmän kuin vuotta aikaisemmin eli yhteensä 209 miljoonaa, jäisi lyhytaikaisen velan nettolisäyksellä tai saatavien vähennyksellä rahoitettavaksi yli 161 miljoonaa.

Kuntien budjetoidut menot ja tulot, jotka on eritelty tauluissa I A ja I B, kasvoivat vuodesta 1971 vuoteen 1972 yhteensä 15.1 %. Suurin lisäys on havaittavissa uusien kaupunkien ryhmässä, 69.8 %. Vastaava kasvu oli maalaiskunnissa 6.5 %, kauppaloissa 12.0 % ja vanhoissa kaupungeissa 14.3 %.

Asetelma 1. Kuntien varsinaiset talousarviot vuonna 1972

	milj.mk		kasvu - %:a
	1971	1972	1972/71
Kulutusmenot	- 3077	- 3538	+ 15.0
Verot	+ 3700	+ 4191	+ 13.3
Saadut tulonsiirrot	+ 1014	+ 1204	+ 18.7
Maksetut tulonsiirrot	- 1059	- 1160	+ 9.5
Nettotulot omaisuudesta ja liiketoiminnasta	+ 229	+ 245	+ 7.0
Säästöt	+ 807	+ 942	+ 16.7
Reaalisijoitukset, netto	- 1083	- 1312	+ 21.1
Pitkäaikaisten velkojen ja saatavien nettolisäys	+ 181	+ 209	+ 15.5
Muiden velkojen ja saatavien nettolisäys	+ 95	+ 161	+ 69.5

Todettakoon, että vuoden 1972 alussa Espoo, Kankaanpää ja Kauniainen tulivat kaupungeiksi, Huittinen, Ikaalinen, Kokemäki, Parkano ja Vantaa tulivat kauppaloiksi ja että Ahlaisten kunta yhdistettiin Poriin ja Teiskon kunta Tampereeseen.

Ilman mainittuja kunnallisen jaoituksen muutoksia olisi budjettien kasvu edellisestä vuodesta ollut kauppaloissa 18.3 % ja uusissa kaupungeissa 22.0 %.

I A Menot pääluokittain - Utgifter inom olika huvudtitlar

Pääluokat (milj. mk) Huvudtitlar	Kaupungit Städer	Uudet kaupungit Nya städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaikki kunnat Alla kommuner
Yleinen kunnallishallinto - Allmän kommunalförvaltning ...	101.7	28.0	21.4	108.5	259.6
Oikeuslaitos, järjestys- ja suojelutehtävät - Rättsväsen, ordnings- och skyddsuppgifter	141.0	16.1	9.6	44.9	211.6
Terveyden- ja sairaanhoito - Hälso- och sjukvård	534.0	84.5	76.1	375.4	1070.0
Sosiaalihuolto - Socialvård	482.0	81.1	61.7	341.9	966.7
Opetus- ja sivistystoimi- Undervisnings- och bildningsverksamhet	621.9	175.0	134.0	889.7	1820.6
Yleiset työt - Allmänna arbeten.	330.8	74.8	47.0	86.1	538.7
Kiinteä omaisuus - Fast egendom.	217.4	49.1	31.3	130.1	427.9
Satamat - Hamnar	104.5	0.3	0.1	-	104.9
Liiketoimintatappiot - Affärs- företagens förlust	-	1.1	-	-	1.1
Liikeluontoinen toiminta - Verksamhet av affärsnatur	38.3	3.3	1.6	-	43.2
Rahoitusmenot - Finansierings- utgifter	344.3	58.3	41.1	148.0	591.7
Maanmenot - Kapitalutgifter ..	1122.2	241.6	159.6	535.1	2058.5
Yhteensä- Summa	4038.1	813.2	583.5	2659.7	8094.5

I B Tulot osastoittain - Inkomster på olika avdelningar

Osastot (milj. mk) Avdelningar	Kaupungit Städer	Uudet kaupungit Nya städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaikki kunnat Alla kommuner
Yleinen kunnallishallinto - Allmän kommunalförvaltning	4.7	0.6	0.9	4.0	10.2
Oikeuslaitos, järjestys- ja suojelutehtävät - Rättsväsen, ordnings- och skyddsuppgifter	17.5	1.7	0.9	10.4	30.5
Terveyden- ja sairaanhoito - Hälso- och sjukvård	150.3	13.7	16.8	115.0	295.8
Sosiaalihoito - Socialvård	78.4	14.4	12.1	84.9	189.8
Opetus- ja sivistystoimi - Undervisnings- och bildningsverksamhet	193.0	79.4	65.8	613.3	951.5
Yleiset työt - Allmänna arbeten ..	81.3	12.6	13.7	9.6	117.2
Kiinteä omaisuus - Fast egendom ..	218.7	41.5	27.6	133.7	421.5
Satamat - Hamnar	117.3	0.1	0.0	-	117.4
Liikeryitysten voitot - Affärs- företagens vinst	55.0	-	0.3	5.6	60.9
Liikeluontoinen toiminta - Verksamhet av affärnatur	35.9	2.7	1.1	-	39.7
Rahoitustulot - Finansierings- inkomster	2568.0	530.9	351.3	1330.3	4780.5
Pääomatulot - Kapitalinkomster ..	518.0	115.6	93.0	352.9	1079.5
Yhteensä					
Summa	4038.1	813.2	583.5	2659.7	8094.5

II A

Kustannukset (milj. mk) Kostnader	Kaupungit Städer	Uudet kaupungit Nya städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaikki kunnat Alla kommuner
Palkat ja eläkkeet- Avlöningar och pensioner	1095.0	218.0	159.8	864.9	2337.7
Tavaroiden ja palvelusten osto - Inköp av varor och tjänster	677.2	129.9	102.7	602.4	1512.2
Käyttöomaisuuden poistot Avskrivningar på egendom	37.6	7.3	4.3	30.8	80.0
Korot - Räntor	86.6	19.6	16.7	74.7	197.6
Tulonsiirrot - Inkomstöverföringar					
yksityisille - till privata.....	127.9	23.1	18.3	63.1	232.4
valtiolle - till staten	211.0	40.4	34.1	185.9	471.4
kuntainliitoille - till kommunal- förbund	174.1	54.9	45.0	182.4	456.4
Yleiset alueet - Allmänna områden					
kunnossapito - underhåll	58.1	17.5	8.5	15.6	99.7
uudistustyöt - nya arbeten	266.6	71.3	51.4	115.0	504.3
Talonrakennustyöt - Husbyggnads- arbeten					
kunnossapito - underhåll	35.1	7.3	5.7	33.7	81.8
uudistustyöt - nybyggnader	196.6	69.1	43.7	163.5	472.9
Sijoitukset satamiin - Investering i hamnar	40.0	0.1	-	-	40.1
Sijoitukset liikeyrityksiin - Investering i affärsföretag	322.3	26.6	4.0	7.1	360.0
Maaomaisuuden hankinta - Anskaffning av jordegendom	57.6	19.2	9.6	65.8	152.2
Arvopaperien osto ja lainananto - Inköp av värdepapper samt utlåning	73.1	17.9	18.9	52.5	162.4
Siirrot rahastoihin - Överföring till fonder	98.8	13.1	7.1	1.3	120.3
Lainojen lyhennykset - Amortering av lån	100.7	26.1	24.4	97.3	248.5
Yhteensä- Summa	3658.3	761.4	554.2	2556.0	7529.9

II B

Tuotot Intäkter (milj. mk)	Kaupungit Städer	Judet kaupungit Nya städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaikki kunnat Alla kommuner
Tavaroiden ja palvelusten myynti - Försäljning av varor och tjänster	284.4	57.6	49.1	181.9	573.0
Rakennusten ja maiden vuokrat - Hyror och arrenden	87.6	14.9	11.4	34.9	148.8
Korot ja osingot - Räntor och dividender	51.0	3.8	1.9	5.3	62.0
Julkisten liikeyritysten ylijäämä - De offentliga affärsverkens överskott	66.7	-1.8	0.8	24.1	89.8
Liikeyritysten pääoma-arvon korot - Räntor på affärsföretagens kapitalvärde	126.7	10.9	2.4	1.3	141.3
Verot - Skatter	2133.3	473.2	328.2	1256.7	4191.4
Tulonsiirrot - Inkomstöverföringar					
yksityisiltä --från privata	-	-	0.3	0.2	0.5
valtiolta - från staten	306.3	93.1	78.8	725.4	1203.6
Käyttömöaisuuden poistot - Avskrivningar på driftsegendom ..	37.6	7.3	4.3	30.8	80.0
Liikeyritysten poistot - Affärs- företagens avskrivningar	122.2	9.0	2.7	3.9	137.8
Siirtomäärärahojen palautukset ym.- Restitution av balanserande anslag etc.	6.8	2.0	1.5	13.9	24.2
Irtaimen ja kiinteän omaisuuden myynti - Försäljning av lös och fast egendom	46.4	12.1	11.7	23.4	93.6
Siirrot rahastoista - Överföringar från fonder	117.5	17.8	4.3	1.8	141.4
Lainanotto - Upptagna lån	190.3	49.2	51.5	235.5	526.5
Edellisten vuosien ylijäämä - Överskott från de föregående åren	81.5	12.3	5.3	16.9	116.0
I n t e e n s ä - S u m m a	3658.3	761.4	554.2	2556.0	7529.9